

Samen voor een mooi en sociaal Zandvoort!

Verkiezingsprogramma 2022-2026

Onze missie:

Zandvoort is een prachtig dorp om te wonen. Aan strand en zee, midden in de duinen en de natuur. Met goede voorzieningen. Veel Zandvoorters zetten zich samen in voor ons dorp, voor elkaar en voor een betere toekomst.

Maar we zien in Zandvoort ook kansloze woningzoekenden, kinderen met slechte startkansen, mensen met onzekere banen, ouderen en jongeren in eenzaamheid, groeiende ongelijkheid en mensen die maar nauwelijks kunnen rondkomen. Dat willen we veranderen, samen met jou. In jouw straat, jouw buurt, onze gemeente. Samen maken wij Zandvoort beter.

Wij gaan met een sociaal hart op weg naar de toekomst, ook voor onze kinderen. Een toekomst die eerlijke kansen, houvast en zekerheid biedt. Met veel respect voor onze omgeving en onze aarde. Samen, zonder achterblijvers. Dat is de PvdA.

PvdA is door de jaren heen een stabiele rots in de politieke branding gebleken.

Wij hebben er mede voor gezorgd dat:

- er voor iedereen gebouwd wordt, ook in de sociale sector;
- de gemeente beter communiceert;
- er meer hulp is voor mensen met financiële of sociale problemen;
- er een krachtig coronapakket ligt;
- Zorg en Welzijn dichtbij blijft door te kiezen voor lokale partners;
- er niet bezuinigd is op onze zorg en welzijnsvoorzieningen;
- speculatie bij nieuwbouw stopt door zelfbewoningplicht en anti-speculatiebeding;
- Gebouw de Krocht wordt gerenoveerd.

Met jouw steun bouwen wij samen verder aan een mooier en socialer Zandvoort.

Constructief met diverse partners, in een brede coalitie en in elk geval met de intentie om samen te werken met GroenLinks.

Kies voor een sociale en duurzame toekomst.

Stem 16 maart PvdA Zandvoort

1. Vertrouwen

In het hele land, ook in Zandvoort, is het vertrouwen in de overheid en de politiek gedaald. Dat is ernstig. Wij zetten alles op alles om dat te verbeteren. Wij nodigen je uit om mee te denken aan wat wij en de gemeente moeten doen voor ons allemaal. Wij willen meer Zandvoorters betrekken, bijvoorbeeld via een **Burgerberaad**. Wij hebben het volste vertrouwen dat dit voorstellen en dienstverlening van de gemeente beter maakt. Vertrouwen gaat twee kanten op. Vertrouwen verdienen kan alleen als wij zelf op een nette manier politiek te bedrijven.

Respectvolle politiek

Ruziemaken, daar wordt niemand beter van. Wij kiezen voor een fatsoenlijke manier van politiek bedrijven. Respectvol en constructief. Dat blijven we doen. Ook als anderen weggelopen en vechtend over straat gaan; of weer afstand nemen van afspraken en vastgesteld beleid, zodat 'gedoe' opnieuw begint. We hebben het laten zien. Terwijl de gemeenteraad in ruzie uiteenviel, hebben wij onze verantwoordelijkheid genomen om met onze ideeën de boel vlot te trekken. Zandvoort moest bestuurd worden, juist in deze barre tijd. We moeten het samen doen in de gemeenteraad, niet weggelopen. Wij zetten ons in voor een zuivere dialoog en goede spelregels, waarbij niet op de man of vrouw wordt gespeeld, maar op de bal.

Betrokkenheid van Zandvoorters vergroten

De relatie tussen Zandvoorters en hun gemeente moet beter. Van de gemeente verlangen wij **maximale dienstbaarheid**: betere bereikbaarheid, geen kastje-muur, snelle reactie op meldingen, persoonlijke dienstverlening en menselijke maat. De overheid mag geen burgers vermalen in de bureaucratische molen, zoals bij de kinderopvang. Begrip en menselijke maat moet leidend zijn. Kom je er niet uit? Dan moet een ombudspersoon of mediator zorgen dat je goed geholpen wordt. Meer klantenpanels om tevredenheid steeds te bewaken. Daarbij willen we jou, alle Zandvoorters, verleiden tot beter samenspel. En meer democratie dus. Eén keer per vier jaar naar de stembus is niet genoeg.

Wat willen wij?

- Meer SAMENdoen met buurtbudgetten. De straat is niet alleen van de gemeente. Maar wordt ook van jou door samen met de buurt te zorgen voor verbetering.
- Meer SAMENleving in Zandvoort. We willen aansporen om ogen open te houden en te melden als er iets mis is in je buurt. Bijv. veiligheid, gebreken maar ook eenzaamheid. Deze signalen moeten uiteraard vervolgens goed worden opgepakt door wijkagenten, wijkteams en gemeente.
- Verder gaan met participatie. Als er algemene belangen in het spel zijn, is ook algemene, brede participatie geboden. Een breder draagvlak dan alleen de direct omwonenden. Via een Burgerberaad komen Zandvoorters rechtstreeks aan zet.

De ambtelijke samenwerking met Haarlem

De dienstverlening aan Zandvoorters moet gewoon kloppen, ongeacht waar de werkplek van de ambtenaar zich bevindt. Maar de balie voor bewonersdiensten moet natuurlijk in Zandvoort zijn. Daar moet je terecht kunnen bij een deskundig ambtenaar die je vraag goed in behandeling neemt of zorgt voor doorverwijzing.

Als kleine gemeente is het bijna onmogelijk om alle vereiste kwaliteiten en specialismen in eigen huis te hebben. Dat wijst al snel in de richting van ambtelijke samenwerking. Fusie van gemeentebesturen is niet aan de orde. Het draait om de kwaliteit van de dienstverlening. Zandvoorters moeten goed worden bediend en niet van het kastje naar de muur worden gestuurd of steeds hun verhaal opnieuw moeten vertellen. Hierbij vragen wij speciale aandacht voor inwoners die niet digitaal vaardig zijn.

- Als uit het evaluatieonderzoek naar de kwaliteit van dienstverlening blijkt dat deze in de huidige ambtelijke samenwerking met Haarlem (structureel) onder de maat is, dan liggen voor PvdA alle nieuwe samenwerkingsopties open, **behalve fusie** met een andere gemeente.

2. Wonen

Voor een eerlijke toekomst is een betaalbare woning de basis. Wonen is een grondrecht. Er is een woningcrisis, de woningmarkt is een beleggingsmarkt geworden. Ook in Zandvoort is een schreeuwend tekort aan huur- en koopwoningen, lange wachttijden en onbetaalbare prijzen. Vooral starters komen niet aan de beurt.

In de afgelopen periode was wonen **prioriteit 1** voor de PvdA en dat blijft het. We hebben vele voorstellen gedaan. Belangrijke initiatieven zijn gerealiseerd waarvan de effecten de komende periode doorlopen. Zoals bouwen voor iedereen door duidelijke doelen te stellen voor sociaal, midden en duur. Instellen van een investeringsfonds sociale woningbouw en grenzen stellen aan beleggers en huisjesmelkers. Maar we gaan verder. We zetten in op meer betaalbare woningen bouwen, meer doorstroming en meer regie door de gemeente. In samenwerking met belangrijke partners zoals woningcorporatie Pré Wonen.

Nieuwbouw voor alle inkomens

In het Woonprogramma 2021 is overeengekomen om 630 woningen, waarvan 190 sociaal, te bouwen tot 2030. Dat is substantieel. Watertorenplein, de Duinwachter, Badhuisplein en Entree zijn in ontwikkeling. Maar wij willen verder zoeken naar extra bouw mogelijkheden en locaties. Dat vergt creativiteit - bouwgrond is schaars - en goed overleg met omwonenden.

Bij het maken van nieuwe plannen moeten **woningzoekenden ook een stem** krijgen. Realiteit is dat omwonenden tegenwoordig bijna altijd in verzet komen en zo plannen voor woningen kunnen tegenhouden. Waardoor woningzoekenden aan het kortste eind trekken. Wij willen een betere balans.

Meer woningen willen we, máár er zijn in Zandvoort ook grenzen aan de groei. Die we willen bewaken. We willen een leefbaar dorp blijven. En niet bouwen in het groen. In de balans tussen leefbaarheid en maximale kansen voor woningzoekenden mikken wij op in totaal **800** woningen voor de periode tot 2030. En kijken zelfs naar **1.000**. Maar dan moet alles meezitten.

Woningcorporatie Pré Wonen wil bouwen en dat kan alleen als de gemeente locaties aanwijst. We moeten sprokkelen en creatief zoeken en onderzoeken, rekening houdend met belangen van de buurt én woningzoekenden.

Kansen die we willen onderzoeken:

- de mogelijkheden om op P-Zuid te bouwen. Als dat mogelijk is, kunnen we daar iets moois realiseren. Bijvoorbeeld twee ronde woontorens, veel openbaar groen, auto's onder de grond, energiepanelen op wanden en daken. En nog steeds veel uitzicht op duinen voor omwonenden. Mogelijk kunnen hier ca. 200 extra woningen worden gebouwd;
- de mogelijkheden aan de Burgemeester van Alphenstraat, het Friedhoffplein, Frans Zwaanstraat en ook bij garagecomplexen;
- het optoppen van complexen. Als dat technisch kan één of enkele verdiepingen boven op bestaande gebouwen plaatsen. Bijv. lichte, prefab woningen. Voordeel is dat er geen extra beslag op grond of infrastructuur gelegd wordt. Voor de zittende eigenaren is er een financieel voordeel. Zoeklocaties: de flats aan Boulevard Barnaart en sommige complexen in Noord waar bijvoorbeeld lichte, prefab woningen op kunnen komen. VvE's en Pré Wonen zijn hier uiteraard aan zet.

Betaalbaar en bereikbaar voor iedereen

Betaalbaarheid had en heeft voor ons de hoogste prioriteit. Bij nieuwbouw moet een groot aantal woningen in het goedkope segment worden gerealiseerd. In de vorige raadsperiode was er nauwelijks oog voor betaalbaar wonen. Met stevige inzet van PvdA is het percentage op 30% sociale nieuwbouw gekomen. Op Watertorenplein, Strijder-complex, Badhuisplein & Entree gecombineerd gebeurt dat nu. Voor veel Zandvoorters komt hiermee een woning weer binnen bereik. Het percentage sociale nieuwbouw willen wij nu verder verhogen. **Onze inzet is 50% sociale nieuwbouw.**

Doorstroming

Passend wonen houdt in dat je huis niet te groot of te klein is, betaalbaar is en zo ingericht is dat je er oud kan worden. Dat wil natuurlijk iedereen maar helaas lukt dat velen in Zandvoort niet. Nieuwbouw alleen is niet genoeg. Doorstroming wel. We willen mensen die willen verhuizen maar hiervoor terugschrikken stimuleren. En zo onze woningzoekenden helpen aan een passende woning.

Welke middelen willen we inzetten:

- Behoud voorrang aan Zandvoortse starters en woningzoekenden, zoals nu al gebeurt bij Strijder en bijvoorbeeld via economische binding. En maximaal gebruik maken van de ruimte om toe te wijzen voor doorstroming.
- Een wooncoach voor koop en huur. Meer directe bemiddeling en instrumenten op maat inzetten.
- Ouderen die kleiner willen wonen zoeken vaak huisvesting met enige zorg, zoals nu een onderdeel wordt bij het Strijder complex. Hiervoor is de verhuisvergoeding een belangrijk instrument.
- Behoud van (lagere) huur bij verhuizen naar een kleine woning met achterlaten van een grote.
- We trekken de grens van de bestaande starterslening op en bevorderen sociale koop met gemeentegarantie.
- Als projecten te lang op zich laten wachten (meer dan 5 jaar) biedt dat mogelijkheden voor tijdelijke plaatsing van 'tiny houses'.

Meer regie van de gemeente

Zandvoort heeft een grote gastvrije traditie in kamers verhuren als Zimmer Frei en Bed&Breakfast. En dat moet ook vooral zo blijven. Maar huizen zijn primair om in te wonen. Woningen opkopen als **belegging** en daar niet zelf wonen maar illegaal verhuren aan toeristen, is niet de bedoeling. Dit geeft woningzoekenden het nakijken en zorgt ervoor dat huizenprijzen nog verder exploderen. Hierdoor nemen kansen op een betaalbare woning voor onze starters en woningzoekenden alleen maar af. Ook trekt het een zware wissel op de leefbaarheid. In de winter staan sommige appartementengebouwen halfleeg. Kortom, een verdienmodel dat voor grote problemen zorgt. Woonruimte onttrekken voor toeristische verhuur moet aan banden gelegd worden. De gemeente moet de regie terugpakken. Deze raadsperiode is gestart om de positie van woningzoekenden te verstevigen. Als eerste wordt speculatie bij nieuwbouw tegengegaan met een anti-speculatiebeding en zelfbewoningsplicht.

Het begin is er. Wat is nog meer nodig?

- Onttrekking van woonruimte en illegale toeristische verhuur gaan we effectiever bestrijden door de maximale verhuur te verlagen tot 60 dagen per jaar.
- Illegale onderverhuur door huisjesmelkers moet strenger worden gehandhaafd. Hiervoor moet woningsplitsing en woonvorming vergunningplichtig worden.
- Opkopen van woningen door beleggers gaan we tegen door zelfbewoning te eisen voor alle woningen tot de prijs van 520.000 euro gedurende 4 jaar. Dit voorstel hebben wij in november 2021 samen met andere partijen in de raad gedaan.
- Wij willen het voorkeursrecht voor de gemeente toepassen om beter grip te krijgen op strategische panden. Voor nieuwbouw of als maatschappelijk vastgoed. Zoals bij jongerenhuisvesting Mariaschool of het Rode Kruisgebouw.
- Een nieuw Woon-Zorg-Welzijn-akkoord voor meer bestuurlijke samenwerking tussen instellingen in wonen, zorg en welzijn. Voor bevordering van het woongenot en onderlinge dienstverlening.
- Verbeteren leefbaarheid en uitstraling van buurt door nieuwbouw gemengd en divers samen te stellen. Ook bij renovatie. En samen met de buurt creatief invullen: kleurrijk, energieopwekking, groen, ontmoetingsplekken enz.
- Zandvoort is een gastvrij dorp. Voor bezoekers, voor toeristen én voor mensen op de vlucht. Samen met Pré Wonen en particulieren huisvesten wij statushouders volgens de landelijke richtlijn. Voor noodopvang vluchtelingen dragen wij ons steentje bij door creatief te kijken naar mogelijkheden als afhuren hotels of logiesbedrijven en particuliere woonruimte.

3. Economie

PvdA staat voor arbeid: een hoog niveau van werkgelegenheid met lage werkloosheid en met werk van goede kwaliteit en zekerheid. Volgens de vooruitzichten is er voorlopig veel vraag naar banen. Dus moeten we kansen benutten! Zandvoorters die langer aan de kant staan of afhankelijk zijn van onzekere banen moeten ook kunnen profiteren. We moeten ze de kans bieden op economische zelfstandigheid en een normaal leven. Het kan een win-win situatie worden als dit samen opgepakt wordt met werkgevers die moeite hebben met het vervullen van vacatures, zoals in de zorg en horeca.

Basisbanen

Het UWV en gemeentelijke dienst Werk en Inkomen helpen naar werk met hun re-integratiebudgetten en het Participatiebedrijf. De zgn. basisbanen kunnen hierbij nuttig zijn. De WRR en Cie. Borstlap pleiten daar ook voor. Banen gericht op maatschappelijk rendement en nut. Speciaal voor mensen die lange tijd aan de kant staan en die niet of niet onmiddellijk zullen doorstromen naar reguliere banen. Werk als ontsnapping uit isolement, in combinatie met nuttige activiteiten die nu blijven liggen. Het nieuwe kabinet moet meer geld uitgeven aan re-integratie volgens WRR om de extra kosten te kunnen dekken. Naast basisbanen willen we ook:

- Een aanpak gericht op het tekort aan VMBO- of MBO-personeel samen met Nova-college.
- Gemeente zoekt in overleg baanopeningen en stagemogelijkheden bij verbonden organisaties.

Samenwerking ondernemers.

Grote zorgen hebben ondernemers geuit over het afkeuren van diverse plannen en de bestuurscrisis in de coronacrisis 2020. Ondernemers verwachten een **richtinggevend, besluitvaardig en consequent gemeentebestuur**. Niet alleen door een visie voor de toekomst vast te stellen, maar met name ook door slagvaardig uit te voeren. Zodat ondernemers met hun lange-termijn-investeringen kunnen aanhaken. Eind 2021 heeft het huidige gemeentebestuur diverse projecten en het coronaherstelplan in uitvoering met steun van ondernemers. Daarnaast is een samenwerkingsakkoord afgesloten met ondernemers.

- PvdA wil deze samenwerking met ondernemers voortzetten en ziet groen en sociaal ondernemerschap als kansen om beter uit de crisis te komen.

Jaarrondwerk 365 dagen per jaar

De werkgelegenheid in Zandvoort is voor een groot deel afhankelijk van seizoentoerisme. De gemeente voert economisch beleid om andere sectoren aan te trekken en de toeristische sector minder afhankelijk te maken van zon en seizoen door in te zetten op verblijfstoerisme, het hele jaar rond. Wij willen dat voortzetten en de kansen geformuleerd in de omgevingsvisie oppakken. Een en ander vergt dat we inzetten op stabiele trekpleisters en op kwaliteit. Met respect voor de woonfunctie.

Welke kansen zien wij?

- Nieuwbouwprojecten met iconische gebouwen die door hoogte, vorm en kwaliteit kunnen bijdragen aan onze toeristische aantrekkingskracht het hele jaar rond. Wellicht gemengd bestemmen: wonen en hotel. Bijvoorbeeld aan de noordkant past een iconisch gebouw (Poort van Noord). Ook bij Badhuisplein en Entree liggen kansen om onze economie te verstevigen.
- Voor jaarrondtoerisme dient Zandvoort de badplaats te zijn die alle lagen van de bevolking aantrekt. Met een breed aanbod van hoge kwaliteit zoals wellness en saunavoorziening. (Bad Zandvoort)
- Door de bouw van hoogwaardige verblijfsaccommodatie op het Badhuisplein en Entree kan Zandvoort zich als congressentrum profileren.
- Woningen met enige zorg zijn belangrijk voor onze inwoners. Daarnaast is er ook behoefte aan tijdelijk verblijf met zorg, een zorghotel. Genieten van onze omgeving samen met liefdevolle opvang is een bron van structurele werkgelegenheid.
- De tijd dat auto's elektrisch rijden komt snel dichterbij en dan komen ook de mogelijkheden voor bijvoorbeeld hotelbouw in beeld bij het circuit. Een kansenonderzoek circuitarrein is gewenst.

Kroonjuweel strand

Onze boulevards zijn uiterlijk onder de maat. Zomer 2022 is Boulevard Paulus Loot als eerste op niveau gebracht. De andere boulevards moeten snel volgen. Uiteraard in goed overleg met bewoners. Het moeten voor onze gasten én onze bewoners fantastische flaneerbanen worden met onbelemmerd uitzicht op zee door de inrichting, meubilering, aankleding. Maar ook doordat strandtenten en andere bouwwerken als strandhuisjes dit unieke zeezicht niet verstoren. Als de bebouwing op het strand voor de kustbeveiliging richting zee moet opschuiven, wordt het uitzicht naar zee verder aangetast. Daarom:

- Moet de bebouwing op strand laag blijven. Geen strandhuisjes met verdieping.
- Zijn wij tegen het volbouwen van het strand met huisjes: geen Belgische toestanden in Zandvoort!
- Moet het naaktstrand ook naaktstrand blijven.
- Willen wij het publieke karakter van het strand goed bewaken. Iedereen moet vrij kunnen recreëren op het strand. De scheiding tussen publieksfunctie en commerciële nering moet helder blijven. Geen koppeling dus van strandtenten maar behoud van ruimte tussen strandtenten.
- Willen wij opnieuw kijken naar de huren/pachtsommen op het strand. De omzet van sommige strandpachters is sterk gegroeid door de strandhuisjes. Dit leidt tot een ongelijk speelveld.

Kroonjuweel duinen

We hebben unieke natuur om ons heen en van die aanwezigheid moeten wij inwoners en bezoekers, kunnen genieten. De toegangs- en parkeermogelijkheden moeten beter zichtbaar en duidelijker bewegwijzerd worden voor wandelaars, fietsers en hondenbezitters. De aansluiting moet beter:

- van de routes door Noord en Zuid op de route naar het centrum;
- en op de fietsroutes naar en door de Bollenstreek. Langs deze route komen 80 kunstwerken. Zandvoort moet ook zo'n Reuze Tulpenbol plaatsen.

Bereikbaarheid Zandvoort

Zandvoort heeft als enige badplaats een unieke spoorverbinding, tot bijna op het strand. Met de forse uitbreiding van de treincapaciteit n.a.v. F1 is veel extra capaciteit gerealiseerd. Die moet ten volle worden benut. Daar profiteren Zandvoorters en bezoekers van. Maar ondertussen blijft de toegankelijkheid van Noord beroerd. Daar moeten stappen gezet worden. Hoe zien wij dat?

- Het mobiliteitsplan F1 heeft laten zien dat Zandvoort uitstekend bereikbaar is. Maar niet altijd met de auto. Extra capaciteit en ruimte voor de auto vinden we niet nodig.
- Flexibele inzet OV en digitale toepassingen maken snel schakelen bij piekmomenten mogelijk.
- De bereikbaarheid van Zandvoort vraagt om een regionale aanpak, waarbij het belang van onze forenzen zwaar weegt. Zij hebben immers dagelijks te maken met diverse bottlenecks.
- De toegang tot Schiphol en de ziekenhuizen (Hoofddorp) moet veel beter! PvdA heeft zich in de afgelopen periode hier al sterk voor gemaakt. Het doortrekken van lijn 300, initiatief van Sociaal Zandvoort, kan Zandvoorters veel soelaas bieden.
- Voor de groeiende armada van (elektrische) fietsen maken wij graag ruimte. Meer ruimte voor fiets parkeren en laadpunten voor elektrische fietsen.
- Een permanente busverbinding Noord-Station-Centrum-Zuid voor bereikbaarheid van Noord met aansluiting op OV. En van P-Noord en P-Zuid zodat verblijfstoeristen niet in de woonwijken parkeren.
- Een directe verbinding tussen de Zandvoortselaan en Noord is van belang. Wij zien kansen om de Herman Heijermansweg door te trekken, onder voorwaarde van een forse kwaliteitsverbetering van de natuur.

4. Klimaat en milieu

We zitten in een klimaatcrisis; de aarde warmt op, de zeespiegel stijgt. De prijzen voor olie, gas en stroom zijn enorm gestegen. Iedereen wordt zwaar in zijn portemonnee getroffen, met energiearmoede als gevolg. PvdA wil dat Zandvoort volop meedoet aan het behoud van een leefbaar klimaat op aarde. De doelen van de VN en Parijs gelden ook voor ons. PvdA kiest voor een schone, duurzame en eerlijke koers. **Zonder klimaatwinnaars en verliezers:** iedereen moet mee kunnen doen. Wij zoeken oplossingen die Zandvoorters geld opleveren. Eerlijk delen. Hoe kunnen we van de energienood een deugd maken?

Energie opwekken

De Regionale Energie Strategie Zuid-Kennemerland is vastgesteld met zoeklocaties voor het opwekken van energie en een onderzoek naar warmtetransitie. Een goed begin maar er moet meer gebeuren. Er zijn nu drie zoeklocaties voor zonnepanelen: op 3 parkeerplaatsen en op grote daken. Wat kan er meer?

- P-Zuid moet goed benut worden. Niet alleen overdeken à la Bloemendaal. We onderzoeken of het vierdubbel gebruikt kan worden: wonen in slanke hoogbouw met het uitzicht op de duinen zoveel mogelijk intact, parkeren onder de grond, publiek groen voor de buurt en kinderen. En zonnepanelen op wanden en daken.
- Windturbines in zee, die verpesten je uitzicht. Of staat daar het groene goud in zee? PvdA vindt het tijd voor omdenken. Meer profiteren van windenergie van de turbines voor onze kust. Mede-eigendom is de sleutel. De standaard windturbine op zee heeft nu een vermogen van bijna 10 Megawatt. Voldoende groene stroom voor 10.000 huishoudens. PvdA wil grondig onderzoek naar de mogelijkheden om (mede)eigenaar te worden van windturbines. Wellicht in regionaal verband. Of via de Vereniging Participatie Wind op Zee. Eventuele extra windturbines, mits op voldoende afstand, zijn aanvaardbaar als daarmee in één keer alle elektriciteit in Zandvoort groen wordt. Een Zandvoorts parkje op zee. We vragen Frans Timmermans persoonlijk te helpen dit inhoud te geven.
- Onderzoek naar geothermie of aardwarmte. Met de eventuele verbonden risico's aan boringen.
- De gemeente gaat nu na of het bestaande warmtenet kan worden uitgebreid.
- We leren graag van anderen en kijken naar de burens. Spaargas in het Ramplaankwartier, Haarlem.
- Wij steunen het tot stand komen van energiecoöperaties en zonnecentrales voor eigen burgers. Denk aan de Fablohal in Haarlem; waar veel mensen al lang profijt hebben van vele zonnepanelen.
- Daken en wanden van gebouwen moeten beter benut worden. Niet alleen het dak maar ook wandpanelen en glas. Eventueel verfraaid door kunstenaars. Doel is eerlijke winst voor bewoners.
- Inzet van (rijks-) subsidies of leningen kan personen en VvE's helpen bij hun verduurzaming.

Energie besparen

- We maken prestatieafspraken met woningbouwcorporatie Pré Wonen over verduurzaming huizen. De slechtste woningen worden het eerst aangepakt om energiearmoede tegen te gaan.
- Energiecoaches kunnen de rekening omlaag brengen. Bijv. omruilacties oud witgoed, goed voor beurs en milieu. Kosten/baten warmtepompen. Leaseconstructies.
- Wij stellen strenge duurzaamheidseisen aan nieuwe gebouwen, volgens de nieuwste normen van de rijksoverheid. Waar mogelijk natuurinclusief: bijdragen aan biodiversiteit en hogere natuurwaarden.

Vergroenen

- Wij willen tuinen vergroenen om afwatering na hoosbuien te verbeteren. We doen mee aan het NK-kampioenschap Tegelwippen.
- Mede door Spaarnelanden worden perken en bermen bijvriendelijker, natuurlijker en mooier in Zandvoort. Uitbreiden met insectentuinen bij scholen stellen wij voor.
- Nieuw beleid voor brievenbusstickers om tonnen papier te besparen. Alleen nog reclame met JA stickers. De Zandvoortse Courant valt buiten de beperking.
- De meeste vogels hebben ook woningnood. Met campagnes attenderen we op speciale dakpannen om ze te huisvesten. Meeuwennesten daarentegen moeten worden voorkomen.
- Wij zijn tegen voedselverspilling, ook in de horeca. Wij stimuleren initiatieven die sommige strandtenten nu al hebben genomen.

5. Zorg & Welzijn, Werk en Inkomen

De meest waardevolle dingen zijn niet te koop. Dat iemand naar je omkijkt bijv. Die weet hoe het met je gaat. **Contact is onmisbaar.** Maar als je alleen woont, zonder goed netwerk om je heen, gaat dat niet vanzelf. De coronacrisis laat zien wat we al langer wisten dat zo lang mogelijk zelfstandig wonen niet zomaar kan. Niet zonder goede ondersteuning en zorg. Veel mensen zijn eenzaam, zowel jong als oud. Vele vrijwilligers en professionals doen fantastisch werk. In Coronatijd hebben ze nog meer dan anders het verschil gemaakt met alle creatieve manieren om naar mensen om te kijken. Waarvoor alle hulde.

Het is in Zandvoort goed geregeld. Er is goed lokaal beleid om mensen de juiste ondersteuning en zorg te geven. De betaalbaarheid van de Zorg en de WMO is een groot probleem en drukt zwaar op het gemeentebudget, ook in Zandvoort. De oplossingen die het rijk kiest zorgt in de praktijk vaak voor nieuwe problemen. Een voorbeeld: de vraag naar huishoudelijke hulp is gegroeid door de invoering van hetzelfde lage abonnementstarief voor iedereen. Eenvoudiger, met lagere administratielasten. Maar dan blijkt dat ook degenen die het goed kunnen betalen hun particuliere hulp inruilen voor een WMO-hulp. Dat was niet de bedoeling. Gelijke behandeling werkt hier niet. **Hier is een ongelijke behandeling nodig.** Zodat mensen die dit het hardst nodig hebben, het ook krijgen. Ook in de toekomst.

Lokale aanpak, zonder bureaucratie, zonder bezuinigingen.

Het systeem moet op de schop. **Zonder bezuinigingen op het voorzieningenniveau.** Marktwerking en aanbesteding zorgt voor focus op financieel rendement en winst. Niet op beste kwaliteit zorg en steun. Bovendien brengt het een enorme bureaucratie met zich mee. Wat wel werkt is om de touwtjes stevig in handen te laten bij onze eigen professionals. Zodat zij de zorg kunnen afstemmen op wat men nodig heeft i.p.v. op het systeem. Daarom kiezen wij voor lokale partners. Zij weten wat er speelt. Niet het budget moet leidend zijn. De zorgprofessionals kunnen op een praktische, efficiënte manier zorgen dat de juiste hulp bij de juiste persoon terechtkomt.

De afgelopen periode gaven we flink tegengas aan bezuinigingen. Met succes hebben wij voorstellen gedaan om de **aanpak lokaal te houden, ver van bureaucratie.** We houden de uitvoering daarvan scherp in de gaten. Dit is het moment om te investeren in de toekomst, in preventie, in welzijn. Extra investeren voorkomt zwaardere hulp later. Ondersteunen bij het opbouwen van een goed netwerk bijvoorbeeld zodat eenzaamheid wordt voorkomen. Hoe zien wij de toekomst?

- PvdA wil nu extra investeren in lokale welzijnsinitiatieven. De gemeentelijke uitgaven voor preventie moeten verhoogd worden. Als investering in de toekomst. Uit onderzoek blijkt dat extra investeren in Welzijn, later zwaardere hulp en zorg voorkomt. (De kost gaat voor de baat uit.)
- Het huidige lokale netwerk aan voorzieningen is gesprekspartner voor beleid en moet versterkt worden. Daaruit kan gebruik worden gemaakt van specialisme van buiten. Niet andersom.
- Voor financieel draagkrachtigen moet er weer een eigen bijdrage komen. Voor houders van de Zandvoortpas moet dit gratis zijn.
- PvdA wil dat er in elke wijk huiskamerprojecten zijn waar mensen mee kunnen doen aan activiteiten en andere mensen ontmoeten. Welzijn in de buurt, met steun van het Zandvoortse netwerk.
- De buurt moet het recht krijgen om de gemeente uit te dagen en zaken in eigen hand te nemen. Wie in zijn eigen buurt kans ziet om ontmoetingsplekken of hangplekken voor jong of oud te creëren moet alle steun hiervoor krijgen.
- Inwoners willen de laatste levensfase doorbrengen in hun eigen dorp, bleek uit een petitie in 2018. Een hospice biedt dan de beste zorg op maat. PvdA stelde in 2019 voor meer palliatieve zorg aan huis en realisatie van een hospice. Inmiddels biedt Hospice Haarlem hulp aan huis, mantelzorg ondersteuning en zijn vrijwilligers opgeleid. Het is nu de hoogste tijd voor realisatie van een hospice.
- Voor meer gelijke kansen moet geïnvesteerd worden op de plekken waar dat het hardst nodig is. Te beginnen bij de jeugd in Noord waar, in verhouding tot de rest van Zandvoort, de meeste kinderen wonen die opgroeien in armoede.

Kansen voor kinderen

Kinderen moeten gezond op kunnen groeien, van jongs af aan mee kunnen doen met sport en bewegen maar ook aan muziek, cultuur en creatieve activiteiten. Uit onderzoek blijkt dat jongeren hierdoor weerbaarder en veerkrachtiger worden en trots op zichzelf. Door samen met Jeugdhulp, naschoolse opvang, sport en cultuuraanbieders een gezamenlijk pakket aan te bieden, krijgen alle kinderen gelijke kans op het ontwikkelen van een **gezonde en creatieve levensstijl**. Het effect is groot, blijkt uit onderzoek in IJsland. Vanaf 6 jaar krijgen kinderen daar een breed pakket aan naschoolse activiteiten aangeboden door professionals. Jongeren hebben vervolgens minder behoefte aan alcohol en drugs als ze al een gezonde en creatieve levensstijl hebben ontwikkeld. Net als IJsland kent ook Zandvoort een relatief hoog gebruik van middelen.

- PvdA wil het preventiemodel à la IJsland invoeren. Samen met scholen, ouders en aanbieders van hulp, opvang, sport en cultuur. De kosten kunnen worden opgebracht door de diverse budgetten en initiatieven samen te voegen. Voor mensen met een laag inkomen en houders van de Zandvoortpas moet dit uiteraard geheel gratis zijn. Voor gelijke kansen is immers ongelijk investeren nodig.

Menselijke maat in de uitvoering sociale zekerheid

De kranten staan er vol van: Overheidsinstanties die niet goed met hun burgers omgaan. Onze inwoners in een uitkeringssituatie verdienen het om goed geholpen te worden door de instanties die daarvoor bestaan; met name UWV en gemeentelijke Dienst Werk en Inkomen. Vooral op de uitvoering van de bijstand heeft de gemeente aanzienlijke invloed. Het is de taak van medewerkers om de stress en het leed zoveel mogelijk te beperken en bij te dragen aan snelle re-integratie waar dat mogelijk is. Processen moeten snel, rechtvaardig en met oog voor de menselijke maat verlopen.

- PvdA wil zeker zijn van een adequate uitvoering met goede werkprocessen voor professionals. Snelle signalering van problemen in de uitvoering moet zorgen voor tijdige bijsturing. Mensen die vastlopen in het systeem moeten bijgestaan worden door bijv. een ombudspersoon of mediator.

Armoede en schulden

Gezond oud worden begint in de wieg. Wie opgroeit in armoede heeft een lagere levensverwachting en minder gezonde levensjaren. Dat is voor de PvdA onacceptabel. We staan voor kansgelijkheid. Voor kinderen betekent opgroeien in armoede een ongelijke start en een achterstand die vaak niet wordt ingelopen. Daarom moeten we inzetten op preventie en een snelle stevige aanpak. Nu actie is nodig om straks gezondheidsverschillen te verminderen en de **gezondheidskloof** zo vroeg mogelijk te dichten.

Mensen met **geldproblemen** raken vaak in een isolement en krijgen ook andere problemen. Vaak ontstaan door schaamte en niet tijdig hulp durven vragen. Terwijl geldproblemen iedereen kan overkomen. Het is vooral zaak om snel aan de bel te trekken zodat problemen niet opstapelen. Er is de afgelopen periode extra beleid ontwikkeld om mensen dit te laten doen. Met onze voorstellen hebben we mede kunnen zorgen dat het beleid sterker is. Bijvoorbeeld door samen met CDA de inkomensgrens voor het minimabeleid te verhogen naar 120% en het bereik te vergroten. Ons doel is om problematische schulden te voorkomen als mensen bijvoorbeeld vanwege de hoge energieprijzen net over de schuldenrand zijn gevallen. Zorgen dat ze zo snel mogelijk de regie op hun portemonnee en daarmee over hun leven terugkrijgen. Zorgen dat iedereen mee kan doen. Hoe willen we dit bereiken?

- We verhogen de inkomensgrens in het minimabeleid naar 130% van het sociaal minimum.
- We willen een on-bureaucratische aanpak met de snelheid zoals die gold tijdens de coronacrisis. Zoals in Utrecht. Binnen 2 maanden starten met een saneringstraject van 2 jaar. Gemeente kan hierin de rol van schuldeiser over nemen.
- Geldproblemen zijn door Corona vaker onderwerp van gesprek en daardoor beter bespreekbaar. De gemeente moet met een permanente campagne mensen attent maken op alle mogelijkheden die er zijn om van geldzorgen en schulden af te komen. Het kan iedereen overkomen!

Leefbaarheid in straat en wijk

Buurtfeesten, gezamenlijk het groen in de straat verfraaien, stoeptegelacties, boodschappen doen voor mensen die slecht ter been zijn. Voorbeelden van goed nabuurschap. Van betrokken zijn bij je buurt. Dit zorgt voor saamhorigheid en een gevoel van veiligheid. We willen dergelijke initiatieven ondersteunen en zorgen voor een omgeving die zo ingericht is dat je elkaar kunt ontmoeten en naar elkaar om kan kijken. Wij gaan met betrokkenen na, hoe straten en buurten een flinke sociale SAMENleving impuls kunnen krijgen. **Ontmoetingsplekken met activiteiten** helpen tegen eenzaamheid bij jong en oud.

Ergernissen aanpakken

We leven op een kluitje, zeker als de zon schijnt. Heel gezellig, maar het kan ook makkelijk tot irritaties leiden. Zowel onderling, als bij onze bezoekers en bij onze buurgemeenten. Goed nabuurschap is ook nodig om ons dorp aangenaam en leefbaar te houden. Daarom willen wij overlast aanpakken. Het aantal klachten over geluidsoverlast is sterk gestegen, vooral over motorrijders. Een groep inwoners was het zo zat, dat zij een pressiegroep is gestart. PvdA is daar niet doof voor en wil deze overlast, stevig terugdringen. Ook snelheidsoverlast zorgt voor onveilige en hinderlijke situaties. Tijdens een actie van het Team Verkeer van politie NH dat wekelijks een plaats in de provincie bezoekt, werden in Zandvoort bij snelheidsmetingen begin 2021 in één week tijd 580 bekeuringen uitgedeeld.

Autosport kent verstokte fans en gezworen vijanden. Zelfs de laatste categorie was goed te spreken over de wijze waarop de mobiliteit rond F1 Grand Prix van Zandvoort 2021 was georganiseerd. Op de beelden die de hele wereld overgingen waren geen files te zien, maar vooral fietsers en wandelaars. Ook de geluidsoverlast bleef beneden verwachting. Dit moet de standaard worden. Tijdens regulier gebruik bezorgt het circuit inwoners, vooral in Noord, bezoekers van de duinen en buurgemeenten veel geluidsoverlast. Zonder aan de aantrekkingskracht van snelheid en vaardigheid van racen afbreuk te doen, kan volgens ons de overlast van het dagelijks gebruik van het circuit - buiten de F1 en historische races om - drastisch omlaag. Welke maatregelen willen wij?

- Verkeersoverlast moet minder. De politie beschikt tegenwoordig over de juiste geluidsapparatuur om geluidsoverlast te meten. Wat ons betreft moet deze meer ingezet worden voor handhaving.
- Om snelheidsovertredingen terug te dringen is meer handhaving nodig, of plaatsing van camera's en drempels. Ook Team Verkeer mag vaker langskomen.
- PvdA heeft in 2020 al voorgesteld om geluidsoverlast bij het dagelijks gebruik van het circuit te beperken. Er moeten nu echt op korte termijn tastbare of hoorbare maatregelen genomen worden. Elektrische auto's en passende uitlaten moeten hier een einde aan maken
- De dagelijkse geluidsoverlast van het circuit moet niet gemiddeld berekend worden over de dag, maar over de uren waarop er gereden wordt. Normen moeten worden aangepast.
- Vuurwerk geeft overlast voor mens, dier en milieu. Wij willen dat de gemeente bij oud en nieuw een mooie vuurwerkshow verzorgt op het strand i.c.m. een verbod op particulier vuurwerk.

6. Onderwijs, sport

Ieder kind moet kunnen dromen van de toekomst vanuit een gelijke startpositie. Scholen willen maatschappelijk betrokken jonge mensen afleveren zonder achterstanden en verschillen. Er is grote ongelijkheid en dus veel werk aan de winkel. Zeker ook omdat in Coronatijd vele jongeren een sociale deuk hebben opgelopen. Inclusief en inspirerend onderwijs samen met sport en culturele activiteiten helpen bij het overbruggen van verschillen. Hierdoor wordt ook kansenongelijkheid teruggedrongen.

Onderwijs

Op school wordt zichtbaar hoe het met een kind gaat. Daar zoeken wij ook de oplossingen. Voor leerachterstanden en voor sociale of opvoedingsachterstanden. Via de kinderen komen ouders in beeld als die hulp nodig hebben. Wij zoeken verbreding van het huidige beleid met een kernteam binnen de schoolsituatie. De school als Hotspot van de wijk! Te starten met een **proefproject in Noord**.

Zo vroeg mogelijk zorgen dat kinderen mee kunnen doen en kansen krijgen. En gezonde gewoonten aanleren zodat digitaal absorberen vanaf de bank en drank- en drugsgebruik later minder kans maken. PvdA heeft voorgesteld om 'het IJlandse preventiemodel' over sportieve en culturele vrijetijdsactiviteiten in te voeren. Ook 'De School' biedt veel ruimte voor sport, muziek en werkbezoeken met hun formule van onderwijs en opvang in een. Beide werkwijzen doorbreken de vicieuze cirkel van sociale media en schermpjes waar kinderen vaak al jong in gevangen blijven.

Onze plannen hiervoor:

- Het IJlandse preventiemodel heeft in Nederland al succesvol proefgedraaid. Reden voor PvdA om dit ook in Zandvoort te willen inzetten.
- Scholen willen de buitenwereld binnenhalen voor blikverruiming en reële beeldvorming bij kinderen. De gemeente moet actief meewerken aan snuffelstages, bedrijfsbezoeken e.d.
- De Bibliotheek en diverse organisaties doen veel aan inhaalacties bij lezen en schrijven. Wij willen dit graag ondersteunen met bijvoorbeeld een extra campagne om ervaren ouderen te laten voorlezen. Om liefde voor boeken te laten groeien!

Sport

Sporten is investeren in gezondheid en in ontspanning. Voor velen een onmisbaar bijna dagelijks onderdeel van het leven, ook ter voorkoming van stress. Dat werd helemaal duidelijk toen de sportscholen en verenigingen moesten sluiten vanwege Corona. Er kwamen vele initiatieven op gang om te kunnen blijven bewegen. Dat willen wij behouden en versterken. Wat zijn onze plannen?

- Wij maken geld vrij voor sport en ontspanning, voor contributieondersteuning en het Jeugdportsfonds en CJP.
- Initiatieven van gebruikers moeten ondersteund worden. We luisteren naar suggesties en ervaringen van sportverenigingen en sporters.
- Wij promoten (water-) sportevenementen voor alle leeftijden op strand, in duin, of in het zwembad van Center Parcs.
- De gemeente moet contact leggen met Center Parcs of Nieuw Unicum om te kijken of het zwembad voor Zandvoorters ruimer toegankelijk kan worden gemaakt.
- Dansen helpt bij bewegen voor jongeren, hartpatiënten, mensen met Parkinson e.a. Gemeente moet samen met zorgverzekeraars, dansscholen en welzijnsorganisaties zich inzetten voor dansen als onderdeel van project Positieve Gezondheid.

7. Kunst en Cultuur

Kunst en Cultuur is een verrijking van het leven. Het verruimt je geest en verbindt, zeker als je het samen maakt of beleeft. Iedereen kan dat leren, op zijn of haar manier. Volgens PvdA moet dit bereikbaar zijn voor jong en oud, voor onze inwoners en ook voor onze gasten. Kortom, belangrijke functies voor toerisme, economie, welzijn, integratie en meedoen. Dus is een inspirerend, divers en breed toegankelijk cultuuraanbod geen luxe, maar noodzaak. In alle hoeken en gaten van Zandvoort.

PvdA heeft de afgelopen periode steeds gehamerd op het belang van kunst. Met succes hebben we gepleit voor andere huisvesting voor de kunstenaars/gebruikers van de Mariaschool. Verder is de renovatie van de Krocht hoog op de agenda beland en vastgesteld. In oktober 2021 heeft het college een Cultuurnota uitgebracht, waarin alle betrokken partijen prima zijn betrokken. Het is een brede visie en het komt nu aan op een snelle en goede uitvoering. Hoe zien wij dit?

- Kunst en cultuur moet alle Zandvoorters bereiken. Iedereen moet toegang tot kunst hebben. Onze prioriteit ligt bij kinderen. Zij kunnen het beste worden bereikt in school of klasverband. Daar wordt verbeelding tot leven gebracht en komen dromen uit. Daar wordt jong talent geboren.
- Monumentale kunst bevindt zich in Nederland op grote schaal in depots. Laten wij die kunst naar Zandvoort halen en tentoonstellen in alle buurten.
- De kleurrijke bankjes zien we graag terug. Met speciale aandacht voor meer bankjes langs de looproute van Pluspunt naar het centrum.
- Geef kinderen een eigen buurtbudget en betrek ze bij het verfraaien van straat en buurt. Van jongs af aan meedoen hieraan maakt kinderen trots op eigen omgeving.
- De Zandsculpturen willen we terug. Een trekpleister voor Zandvoort, juist in het laagseizoen. Niet goedkoop, maar wellicht zijn sponsors van F1 hiervoor te interesseren. Buitenkunst is vrij toegankelijk en heeft dus een maximaal bereik. Kunst binnen heeft dat niet. Toegangsprijzen vormen voor velen een hindernis. Wij pleiten voor gratis toegang waar mogelijk. Haal drempels weg; open de deuren!
- We bepleiten een brede programmering, interessant voor iedereen, mogelijk met assistentie en samenwerking in de regio.
- Een nieuw Cultuurplatform is nodig waar vraag en aanbod samenkomt en initiatieven verbonden worden in zowel promotie als uitvoering. Dit bevordert cultuurbewustzijn.
- De gratis CJP voor jongeren moet meer onder de aandacht komen. Bijv. via scholen.
- Financiering van culturele en kunstactiviteiten moet breder worden opgevat. Een investering hierin is dienstbaar aan diverse beleidsvelden zoals economie, toerisme en marketing, welzijn. Financiering is nu een voortdurend probleem. Zeker voor kleine evenementen is sponsorgeld zoeken onevenredig belastend. Een snel toegankelijk budget is noodzakelijk in combinatie met het Cultuurplatform. Voor grote projecten kan steun bij fondsenwerving een belangrijk instrument zijn.

Verantwoording

Het verkiezingsprogramma 2022-2026 van de PvdA Zandvoort is opgesteld door een door de leden ingestelde programmacommissie. Het concept is vastgesteld in de algemene ledenvergadering van 13 december 2021.

Dit programma kon niet worden geschreven zonder de inbreng die wij hebben ontvangen in gesprek met professionals uit diverse sectoren. Mensen uit de praktijk die ons hebben uitgelegd waar zij tegenaan lopen en hoe het beter zou kunnen. Wij hebben daarvan geprofiteerd. Dat geldt ook voor de inbreng bij een inloopbijeenkomst voor bewoners; en diverse webinars over energie.